

Tid Tisdagen den 14 november 2017 kl. 17.05 – 17.35
Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justerat Torsdagen den 23 november 2017

Katarina Luhr

Jonas Naddebo

Närvarande**Beslutande ledamöter:**

Katarina Luhr (MP) ordföranden

Jonas Naddebo (C) vice ordföranden

Maria Östberg Svanelind (S)

Måns Lönnroth (S)

Mervi Mäkinen Andersson (S)

Jonas Svanfeldt (S)

Hampus Rubaszkin (MP)

Rikard Warlenius (V)

Lars Jilmstad (M)

Torbjörn Erbe (M)

Joar Forssell (L)

Tjänstgörande ersättare:

John Myhrman (M)

för Christoffer Järkeborn (M)

Sabine Pettersson (L)

för Helena Ljungberg (M)

Ersättare:

Ellinor Rindevall (S)

Fredrik Pettersson (S)

Jakob Sahlin (S)

Linnéa Joandi (MP)

Hanna Begler (MP)

Märta Martin Åkesson (C)

Ulrika Hoff (KD)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Monika Gerdhem, Camilla Husebye Becker, Gustaf Landahl, Lena Mittal, Emily Tjäder och borgarrådssekreteraren Albin Arleskär.

§ 1 Närvarorätt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att medge närvarorätt vid dagens sammanträde till Camilla Husebye Becker.

§ 2 Val av justerare och tid för justering

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser vice ordföranden Jonas Naddebo (C) att tillsammans med ordföranden Katarina Luhr (MP) justera dagens protokoll.

Justering sker torsdagen den 23 november 2017.

§ 3 Anmälan av föregående protokoll

Protokoll 8/2017 från miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 17 oktober 2017 anmäls.

§ 4 Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Inkomna skrivelser m.m. till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt förteckningar från den 2 november och den 14 november 2017 anmäls.

§ 5 Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen

Beslut

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med den 23 september 2017 till och med den 20 oktober 2017.

Handlingar i ärendet

Lista över delegationsbeslut ur ECOS för delegationsperioden 2017-09-23 – 2017-10-20.

§ 6**Anmälan av protokoll från rådet för
funktionshinderfrågor**

Protokoll nr 8/2017 från sammanträde med rådet för funktionshinderfrågor vid miljö- och hälsoskyddsnämnden och fastighetsnämnden från den 2 oktober 2017 anmäls.

§ 7**Nedskrivning av kundfordringar från år 2016**

Dnr 2017-14289

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar om nedskrivning av kundfordringar, specificerade i bilaga 1 till förvaltningens tjänsteutlåtande, från år 2016.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 25 oktober 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 8**För ett tryggare och säkrare Stockholm
Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram
2018-2021****Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2017-14676

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka förslaget till Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018 – 2021.

- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens synpunkter till kommunstyrelsen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 31 oktober 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell m.fl. (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut och att därutöver anföra följande:

Kraftfulla insatser krävs för att en stad av Stockholms storlek ska upplevas som en trygg och säker stad för alla som bor och vistas här. Stockholms stad har ett stort behov av och en förpliktigande skyldighet att värna sina invånare och besökare och att direkt eller indirekt göra det yttersta för att minimera stadens sårbarhet. I Stockholm går många olika intressen samman på nationell, regional och lokal nivå vilket ställer höga krav på styrning, samordning och samverkan vid oönskade händelser, både inom staden och med berörda aktörer på samtliga nivåer. Det gäller att risker och sårbarheter nog analyseras i syfte att bedriva insatser som är förebyggande samt ha bearbetade strukturer för att vidta direkta och konkreta säkerhets- och trygghetsåtgärder då oönskade och oväntade händelser inträffar. Därför är Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram ett mycket viktigt styrdokument som bygger vidare på nuvarande trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016.

Mycket har dock hänt i staden vad gäller trygghet och säkerhet sedan det nuvarande programmet antogs 2013. Fredagen den 7 april drabbades Stockholm av ett fruktansvärt terroråd där fem personer miste livet och flera skadades. Resultat från Stockholm stads trygghetsmätning 2017 visar att otryggheten bland stockholmarna växer inom i stort sett alla områden. Särskilt i vissa stadsdelar ökar otryggheten, främst i Järvaområdet. Var fjärde person är orolig för att gå ut sent i området eller avstår helt från att gå ut ensam på kvällarna i Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista. Oron för att utsättas för våld eller överfall i den offentliga miljön ökar över hela staden. Brottsligheten har förändrats snabbt under de senaste

åren. Stockholm och Sverige sticker allt mer ut i statistiken vad gäller skjutningar och våldsbrott. Det är ett underkännande av politiken som förs av den sittande socialdemokratiskt ledda majoriteten som inte tagit stockholmarnas otrygghet på allvar. Det är djupt otillfredsställande att Stockholms stad i dag har ett politiskt styre som inte förmår att agera utan bara klarar av att reagera när det väl är för sent.

Bland det viktigaste som kan göras är att tillskapa ett förstärkt och fördjupat samarbete mellan samhällets olika aktörer. Det kan röra sig om samordnade insatser mellan polis, staden i stort, arbetsförmedling, socialtjänst, civilsamhället, skola, kriminalvård och andra aktörer. Grunden är att staden själv är en viktig aktör. Samordnade kommunala insatser är en förutsättning för fungerande förebyggande åtgärder.

Vi kommer aldrig att acceptera att människor i delar av Stockholm får sin frihet begränsad på grund av otrygghet. Vi vill till 2025 halvera den upplevda otryggheten i de stadsdelar där otryggheten är som störst. På otrygga platser där statens polisåtaganden inte räcker till vill vi genom fler kommunala ordningsvakter med utökade befogenheter och fler trygghetskameror återställa tryggheten.

Vi vill inrätta en central trygghetsjour dit lokala handlare och boende kan vända sig dygnet runt för att tillfälligt öka närvaron av lokala ordningsvakter. Vi vill utveckla stadens trygghetsskapande arbete och i samverkan med civilsamhället, företag och övriga aktörer genomföra lokal platssamverkan för att utveckla attraktiva och trygga stadsdelar i hela Stockholm. Vi vill också att staden ska vara pådrivande gentemot statsmakterna för att stärka rättsstatens närvaro med polis, åklagare, domstolar och socialtjänst. Nolltolerans mot klotter, skadegörelse och nedskräpning ska gälla.

Det finns delar i trygghets- och säkerhetsprogrammet som behöver förtydligas eller utvecklas för att det ska vara ett väl fungerande styrande verktyg i det förebyggande trygghets- och säkerhetsarbetet. Det gäller framför allt uppföljningen av analyser, åtgärder och resultat. Men även andra delar.

Funktionen informationssäkerhetssamordnare för nämnder och bolag finns med i nuvarande trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016 men inte med i det föreslagna trygghets- och säkerhetsprogrammet vilket är en brist. Relationen mellan fackförvaltningar och

stadsdelsförvaltningar behöver tydliggöras ytterligare i delar av programmet. I fokusområde olycksförebyggande föreslås stadsdelsnämnderna få i uppdrag att ansvara för samordning inom det geografiska stadsdelsområdet. Motsvarande förtydligande saknas inom fokusområdet som handlar om brottsförebyggande arbete och krisberedskap.

Programmet lyfter fram ett antal risk- och lägesbildrapporter som ska rapporteras av nämnderna till tertialrapport två. Det är inte helt tydligt i programmet hur dessa tre lägesbildsrapporteringar sammanfaller eller skiljer sig åt. Ett förtydligande kring utformning, rapporteringsformer och gränssnitt mellan samtliga lägesbilderna vore önskvärt.

Hot, våld och försök till otillåten påverkan mot offentligt anställda är ett växande problem, och staden är inte förskonad från detta. Stadens anställda har rätt till en säker och trygg arbetsmiljö när de utför sitt arbete i stockholmarnas tjänst. Den personal som blir utsatt har rätt till stöd.

De konkreta aktiviteter som programmet föreslår är av övergripande förebyggande och uppföljande karaktär, såsom riskanalys, utbildningsinsatser och incidentrapportering. De bör kompletteras med krav på att särskilt utsatta nämnder eller verksamhetsområden har fördjupade handlingsplaner för att stötta personal som utsätts för hot och våld.

Vi lever i en tid där spridning av falsk information sätter offentliga aktörers kommunikationsarbete under starkt tryck. I synnerhet i samband med särskilda händelser finns det makter och aktörer som kan ha ett intresse av att sprida en felaktig bild av vad som händer i staden. Därför borde en förstärkt förmåga till omvärldsbevakning och kriskommunikation ta en större plats i arbetet med att bygga motståndskraft och civilförsvarsförmåga. För att skapa levande och trygga stadsdelar i hela Stockholm måste staden arbeta lokalt med handlare och boende så att det finns förtroende och framtidstro i områden som är brottsutsatta och upplevs som mycket otrygga. Att skapa levande stadsdelar över hela staden med lokala handlare och en känsla av samhörighet och stolthet. Allt för många lokala handlare och butiker stänger, eller begränsar, idag sina öppettider i centrum så som i Husby, Rinkeby och Tensta. De lokala butiksägarna ger upp. Kriminalitet och företagsklimat behandlas ofta som två separata frågor. Men vetenskapliga studier har pekat på att kriminalitet är en av de faktorer som tydligt påverkar företagandets förutsättningar. Brottslighet är en del av företagets vardag. Det handlar om hot, våld och rån.

Tryggheten har en direkt inverkan på företagens ekonomi, service och utbud. Inte minst är det i utanförskapsområden som problemen med brott är så stora att många företag överväger att flytta eller lägga ner sin verksamhet. Här måste Stockholms stad ta ett krafttag och en tydlig vision för ökad trygghet, inte minst i ytterstaden och Järvaområdet. Alliansen vill därför se en tydlig handlingsplan från Stockholms stad med konkreta insatser och åtagande för att trygga lokala handlares situation, men också skapa förutsättningar för dem att fortsätta etablera sig och verka i lokala centrum.

Ett säkert och tryggt Stockholm handlar om att skapa en sammanhängande stad. Allt för många bor idag i sina lokala områden utan att besöka eller röra sig utanför den egna stadsdelen. Genom att bygga ihop och förtäta i ytterstaden skapas en sammanhängande stad. En större blandning av boendeformer där fler bostadsrätter byggs i hyresrättstäta stadsdelar är avgörande för att utanförskapsområdena ska växa socialt och ekonomiskt.

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V).

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell m.fl. (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell m.fl. (L).

§ 9

Miljötillsyn och sanktioner - en tillsyn präglad av ansvar, respekt och enkelhet (SOU 2017:63)

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2017-14360

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 25 oktober 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 10**Motion (2017:36) om att göra Stockholm till teststad för gårdsförsäljning****Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2017-12377

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 6 oktober 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), Rikard Warlenius (V) och Joar Forssell m.fl. (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen och att därutöver anföra:

Vi driver frågan om att tillåta så kallad gårdsförsäljning med övertygelsen att detta varken skulle skada folkhälsan eller äventyra den svenska alkoholpolitiken. Gårdsförsäljning är att säga ja till entreprenörskap, fler arbetstillfällen och ytterligare stärka Sveriges attraktivitet som besöksmål. Faktum är att en variant av gårdsförsäljning redan är tillåtet enligt alkohollagen

i form av ”provsmakning”, en metod som utnyttjas av diverse dryckesproducenter i staden. Men ska Stockholm bli en dryck- och matstad i absoluta världsklass måste dock denna möjlighet utökas där det blir tillåtet att även köpa med sig dryck att ta med hem. Att behöva söka upp närmsta Systembolag och chansa på att drycken finns tillgänglig duger inte i detta sammanhang.

Vi välkomnar att stadens miljöförvaltning instämmer med motionens andemening och tonar ner faran med att försäljning av alkoholdryck till slutkonsument från producenter skulle medföra extra störningar till omgivningen. Ansökningar om försäljning ska hanteras efter samma principer som gäller för andra alkoholtillstånd.

Möjligheten att kunna tillverka, servera och sälja alkoholdryck på samma plats är knappast radikala förslag i ett internationellt perspektiv. I den svenska debatten haglar dock överdrifterna om vad gårdsförsäljning skulle innebära för svensk alkoholpolitik i allmänhet och folkhälsan i synnerhet. Vi anser att en fungerande gårdsförsäljning ska kunna gå i takt med både svenskt alkoholmonopol och EU-medlemskap, det är en fråga om politisk vilja. Med ett minimum av kreativitet borde det gå att hitta en lösning som tillfredsställer både besökare, producenter och alkoholbyråkrater. Därför föreslår motionen att Stockholm tar taten och testar en modell för urban gårdsförsäljning.

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), Rikard Warlenius (V) och Joar Forssell m.fl. (L).

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 11

Reinvestering av Getingmidjan, kontrollprogram miljö

Dnr 2017-6062

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att förelägga Trafikverket att under reinvestering av Getingmidjan följa det

upprättade kontrollprogrammet ”Kontrollprogram Miljö under byggtiden”.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 30 oktober 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 12**Program för Stora Sköndal****Remiss från stadsbyggnadskontoret**

Dnr 2016-001465

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka förslaget till program under förutsättning att:
 - a Konsekvenserna för det regionalt viktiga ekologiska spridningssambandet för ek- och ädellövskog redovisas tydligare och att funktionen säkerställs.
 - b Dagvattenhantering redovisar reningseffekt och anpassas efter Drevvikens förbättringsbehov.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 31 oktober 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 13**Naturreservat för Rågsveds friområde. Beslut om samråd**

Dnr 2017-14488

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningarnas gemensamma förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att uppdra åt miljöförvaltningen att skicka förslag till bildande av Rågsveds naturreservat enligt bilagor till förvaltningarnas gemensamma tjänsteutlåtande på samråd.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens, exploateringskontorets och stadsbyggnadskontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 25 oktober 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), Rikard Warlenius (V) och Joar Forssell m.fl. (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) föreslår att nämnden beslutar att avslå förvaltningarnas gemensamma förslag till beslut och att därutöver anföra följande:

Centerpartiet förhåller sig skeptiskt till innehållet i föreliggande ärende om ett nytt naturreservat i Rågsveds friområde. Omgivningen i Söderort, där det nya reservatet planeras, lider knappast av brist på gröna ytor snarare brist på insatser för fler arbetsplatser. Idag präglas Söderort av långt fler boende än arbetsplatser vilket bland annat leder till ökad trängsel i kollektivtrafiken och på genomfartslederna i Stockholm, i synnerhet under rusningstopparna på morgnar och kvällar. Istället för att lägga tid och resurser på ett nytt naturreservat i ytterstaden bör staden satsa på fler kontorsutrymmen och företagsområden där företag har möjligheter att långsiktigt planera och utveckla sina verksamheter. Detta är en prioriteringsfråga och rimmar väl med vad den rödgrönrosa majoriteten skriver i stadens budget för 2018: ”Planeringen för arbetsplatser är särskilt viktig för utveckling av ytterstaden, framförallt i söderort. Här vill

staden vända den historiskt negativa trenden att antalet arbetsplatser inte ökat i takt med antalet bostäder.” Vi uppmanar därför majoriteten att göra slag i saken och agera i enlighet med stadens budget 2018.

Nya naturreservat i Stockholm ska inrättas med omsorg där betydande naturvärden för både människor och djur ska skyddas från exploatering. Centerpartiet fortsätter att prioritera nya naturreservat i Kyrkhamn och Årstaskogen. Platser där reservaten kan förena vår vision om storstadens puls med gröna, rofyllda miljöer.

3) Lars Jilmstad m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- 1 Att avslå förvaltningarnas gemensamma förslag till beslut.
- 2 Att uppdra åt miljöförvaltningen att, tillsammans med berörda nämnder, genomföra en utredning för Stockholms framtida grönstruktur med utgångspunkt i en prognostiserad befolkningsökning till år 2100.
- 3 Att därutöver anföra:

Vi tar fasta på att stockholmarna värdesätter kombinationen av en tät levande stad och grönområden av hög kvalitet, ett av Stockholms mest signifikanta kännetecken är dess gröna och blå värden. I stadsplaneringen ska det därför vara självklart att verka för ekologiska värden, att bygga klimatsmart och till en rimlig slutkostnad för de boende. Det är en principiellt viktig fråga som ska gälla över hela staden, då ett större invånarantal ökar trycket på stadens parker, grönområden och vattenspeglar. För framtiden kommer det att bli allt mer väsentligt att peka ut strategiskt viktiga naturområden och att hantera bebyggelse vid och på vatten varsamt. Stadens grönområden och parker ska kvalitetssäkras och utvecklas, nya parker och träd ska anläggas som en naturlig del av stadsutvecklingsområden. Grönskan och vattnet ska utnyttjas för att förbättra stadsklimatet och mildra konsekvenserna av klimatförändringar.

Särskilt i tätbebyggda stadsdelar är det viktigt att minska andelen hårdgjorda ytor och öka mängden grönska med fler träd, pocket-parker, planteringar och gröna tak. Men även i tidig områdesplanering är det väsentligt att ta höjd för grönstrukturer. I detta avseende handlar det om stadens markförvaltning, varför det är av principiell vikt att staden, det vill säga stockholmarna, har rådighet över marken inom kommunens gräns. Att överlåta till staten att äga rådighet över stora markarealer i Stockholms stad är att flytta frågan från

den lokala demokratin till de statliga myndigheter som enbart utgår ifrån lagar och förordningar.

Stockholms stad har redan idag, genom bland annat Plan- och bygglagen, fullgoda möjligheter att reglera användningen av stadens mark. Det innebär att det är fullt möjligt att skydda grönområden och parker för framtiden även utan att ge bort marken till någon annan instans. Det är dock viktigt att detta görs med sikte på hållbarhet över lång tid, eftersom kortsiktiga regleringar inte ger det skydd som behövs för helhetsperspektivet. Vi uppdrar därför till miljöförvaltningen att, i samråd med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret, genomföra en utredning för Stockholms framtida grönstruktur med utgångspunkt i en prognostiserad befolkningsökning till år 2100. I utredningen ska ingå att, utifrån en nationell benchmarking, föreslå konkreta åtgärder som syftar till att förbättra kvaliteten i och tillgängligheten till befintliga parker. Utredningen och föreslagna åtgärder ska sedan redovisas för nämnden.

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), Rikard Warlenius (V) och Joar Forssell m.fl. (L).

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Lars Jilmstad m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Joar Forssell m.fl. (L) enligt följande:

Det finns många fördelar med att införa ett naturreservat vid Rågsved. Tillgängligheten till Magelungen kan förbättras, det skapar förutsättningar för att naturområdet rustas upp och sköts ordentligt, och det ger tydliga gränser för framtida exploatering.

Samtidigt ser vi många orosmoln med de föreslagna gränserna. Vår vision för Rågsved är att området blir bättre sammanlänkat med omkringliggande bebyggelse, med fler gångstråk, cykelvägar och bebyggelse mellan Rågsved, Huddinge, Hökarängen och Farsta. De reservatsgränser som föreslås riskerar att skapa hinder för den utvecklingen.

Stadsbyggnadsnämndens absolut viktigaste uppgift är att skapa förutsättningar för fler bostäder, samtidigt som det görs med ansvarsfull och vidblickande planering som säkerställer att nya bostadsområden går att leva trivsamt i, med tillgång till de samhällsfunktioner som människor behöver, och med god gestaltning. Reservatsgränserna måste skapa goda förutsättningar för en statsutveckling som bättre sammanlänkar Rågsved med närområdena.

De områden som har ett konkret skyddsvärde ska bevaras. Det är speciellt viktigt att de fågelarterna som finns i området ges förutsättningar att fortsatt frodas där. Därför är det allra viktigaste att rusta upp och att skydda våtmarkerna invid Magelungen. Våtmarkerna bör samtidigt göras tillgängliga för allmänheten och få information om de olika fågelarterna. Men det är viktigt att ovannämnda problematik tas i beaktande när gränserna dras. Annars riskerar vi att försämma förutsättningarna för att utveckla Rågsved till ett tätt och levande område med goda förbindelser till närområdena.

Ersättaryttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i förslag från Lars Jilmstad m.fl. (M).

§ 14**Offentliga rum – förslag på komplettering till****Framkomlighetsstrategin****Remiss från trafiknämnden**

Dnr 2017-14044

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 31 oktober 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell m.fl. (L) enligt följande:

Stockholm växer och staden ska byggas på ett sätt som möjliggör fler resor med cykel, gång och stödjer en kapacitetsstark kollektivtrafik. Framkomlighetsstrategin beskriver väl hur utrymmet på stadens gator, torg och andra allmänna platser behöver omfördelas för att kunna möta ökad efterfrågan på resande och större behov av attraktiva offentliga miljöer. Vi instämmer med miljöförvaltningens förslag om att planeringsprinciperna också bör ta upp möjligheten att öka vistelseytorna i staden genom att minska behovet av bilparkeringar. Att ”stärka gatans roll som vistelseplats” får dock inte innebära att rörelser och transporter omöjliggörs. Gatan måste kunna ha två funktioner samtidigt, att både stödja ett levande stadsliv genom möjligheter till vistelse på restauranger, butiker och sittplatser och samtidigt underlätta rörelsen att komma fram till en plats. En person som går bidrar till stadslivet samtidigt som den förflyttar sig. Platsens attraktivitet är också beroende av att rörelsen finns där. Vi har respekt för att många är beroende av bil, men det ska alltid finnas attraktiva alternativ. Kollektivtrafik, cykel och gång måste prioriteras högre, både av miljö- och framkomlighetsskäl.

Framkomlighetsstrategin antogs i enighet och utgör ett viktigt underlag både för vilka projekt som ska prioriteras samt för hur prioriteringar och avvägningar ska göras inom projekt. Vi håller med om att Framkomlighetsstrategin kan behöva kompletteras och att prioriteringsordningen för vistelse i det offentliga rummet kan behöva utvecklas, men vill understryka vikten av att även denna komplettering ska kunna antas i enighet. Framkomlighetsstrategin har varit en viktig utgångspunkt i arbetet med utveckling av nya stadsmiljöer i takt med Stockholms tillväxt och ska även fortsatt kunna vara det.

Ersättaryttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i särskilt uttalande från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell m.fl. (L).

§ 15**Klimatpåverkan av stockholmarnas flygresor samt klimatkompensation av stadens tjänsteresor med flyg**

Dnr 2017-9131

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V):

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens avrapportering av nämnduppdraget om stockholmarnas flygresor.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens avrapportering av budgetuppdrag om klimatkompensation av stadens tjänsteresor med flyg.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande med bilagor till kommunfullmäktige som redovisning av budgetuppdraget.
- 4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att uppdra till miljöförvaltningen att årligen följa upp klimatpåverkan från stockholmarnas flygresor under förutsättning att statistik lämnas ut från flygplatserna.
- 5 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att upprätta ett system för intern klimatkompensation.
- 6 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att anföra följande:

Stockholms stad ska vara ett föredöme på klimatområdet och har målet att bli en fossilfri organisation till år 2030. En del av detta består i att minska utsläppen från stadens transporter.

För att nå stadens klimatmål ska antalet flygresor för politiker och anställda minimeras. Korta och onödiga flygresor ska undvikas. Styrningen mot ett mer klimatsmart resande ska ske genom stadens resepolicyer men för att ytterligare öka styrningen mot klimatsmarta resor ska staden ta fram ett system för intern klimatkompensation.

Kompensationssystemet blir ett sätt att kompensera för nödvändiga resor och ska konstrueras med tydliga incitament för att uppnå god styrning som genererar stor klimatnytta utan betydande administrativa kostnader.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 31 oktober 2017.
Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Godkänna förvaltningens avrapportering av nämnduppdraget om stockholmarnas flygresor.
- 2 Godkänna förvaltningens avrapportering av budgetuppdrag om klimatkompensation av stadens tjänsteresor med flyg.
- 3 Överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande med bilagor till kommunfullmäktige som redovisning av budgetuppdraget.
- 4 Uppdra till miljöförvaltningen att årligen följa upp klimatpåverkan från stockholmarnas flygresor under förutsättning att statistik lämnas ut från flygplatserna.
- 5 Föreslå kommunfullmäktige att upprätta ett system för intern klimatkompensation i enlighet med vad som föreslås i förvaltningens tjänsteutlåtande.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Joar Forssell m.fl. (L) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.
- 3) Lars Jilmstad m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att godkänna förvaltningens avrapportering av nämnduppdraget om stockholmarnas flygresor.
 - 2 Att godkänna förvaltningens avrapportering av budgetuppdrag om klimatkompensation av stadens tjänsteresor med flyg.
 - 3 Att överlämna tjänsteutlåtande med bilagor till kommunfullmäktige som redovisning av budgetuppdraget
 - 4 Att uppdra till miljöförvaltningen att årligen följa upp klimatpåverkan från stockholmarnas flygresor under förutsättning att statistik lämnas ut från flygplatserna.
 - 5 Att avslå kontorets förslag om att föreslå Kommunstyrelsen att uppdra till stadsledningskontoret att upprätta en intern fond för klimatkompensation.

Vi anser att klimatkompensation är en viktig och nödvändigt åtgärd för att nå såväl stadens som landets miljömål. Att Stockholms stad fortsätter att vara drivande i klimatfrågor som en av världens ledande miljöstäder ser vi som en

självklarhet.

Vi instämmer i miljöförvaltningens slutsats om att Clean Development Mechanism, CMD, skulle vara det klimatomfattande bästa och därtill det mest kostnadseffektiva alternativet för klimatkompensation av flygresor inom stadens organisation. Klimatkompensation erbjuds redan idag exempelvis tillsammans med flygbokningen av flertalet byråer, där pengarna bidrar till en hållbar utveckling genom klimatprojekt i utvecklingsländer. Tyvärr verkar det inte vara förenligt med dagens lagstiftning att staden genomför detta på egen hand, något som därför givetvis måste utredas vidare. Detta gäller även om enskilda flygresor skulle köpas och klimatkompenseras via resebyråers bokningssystem. I syfte att nå största möjliga klimatresultat anser vi därför att staden snarast ska utreda att upphandla klimatkompensation för flyg via resebyråtjänst, i enlighet med vad Sveriges kommuner och landsting menar kan vara möjligt.

Principen att jaga utsläppen och inte transporterna ska även gälla flyget. Stockholms stad ska i sitt arbete med granskning av flygresor ha denna princip i åtanke. Det är inte flygresan i sig som är problemet utan utsläppen den genererar. Det är därför exempelvis inte lämpligt att beskatta flygresor utan miljöstyrning. Att staden arbetar för att bli en förebild och en pionjär i arbetet med att sänka klimatpåverkan i den egna organisationen är utmärkt. Att staden därutöver är pådrivande mot regeringen att ställa om flygets bränsle, och inte bekämpa avstånd i allmänhet, är en bra miljöpolitik där verkliga resultat kan uppnås.

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V).

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Joar Forssell m.fl. (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till förvaltningens förslag.

Lars Jilmstad m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Jonas Naddebo (C), och Joar Forssell m.fl. (L) enligt följande:

Principen att jaga utsläppen och inte transporter ska även gälla flyget. Stockholms stad ska i sitt arbete med granskning av flygresor ha denna princip i åtanke. Det är inte flygresan i sig som är problemet utan utsläppen den genererar. Det är därför exempelvis inte lämpligt att beskatta flygresor utan miljöstyrning. Att staden arbetar för att bli en förebild och en pionjär i arbetet med att sänka klimatpåverkan i den egna organisationen är utmärkt. Att staden därutöver är pådrivande mot regeringen att ställa om flygets bränsle, och inte bekämpa avstånd i allmänhet, är en bra miljöpolitik där verkliga resultat kan uppnås.

Ersättaryttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i förslag från Lars Jilmstad m.fl. (M).

§ 16**Åtgärdsplan Teknikskifte inom vägtrafiken till 2020.
Redovisning av uppdrag**

Dnr 2017-13349

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att låta ärendet utgå.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 31 oktober 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag.

§ 17**Tillsyn i sport- och fritidsbutiker**

Dnr 2017-14866

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna

rapporten.

- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten för kännedom till besökta butiker, Kemikalieinspektionen och berörda branschorganisationer.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 30 oktober 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 18**Bilpooler i Stockholm**

Dnr 2017-13628

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens redovisning.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 31 oktober 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell m.fl. (L) enligt följande:

Den urbana miljön kännetecknas av täthet mellan människor, verksamheter och bostäder. Därför är förutsättningarna för effektiva kommunikationer goda. Genom att främja en

omställning till förnybara drivmedel, miljöbilar och nya transporttjänster som bygger på en ökad digitalisering kan de negativa konsekvenserna av biltrafiken minska, samtidigt som framkomlighet och mobilitet ökar. Styrmedel som gynnar effektiva mobilitetslösningar så som bilpooler behöver stärkas. Den nationella nivån bör skapa förutsättningar genom kunskapsspridning, anpassa nationella regelverk och utveckla tekniska standarder, men decentralisera ansvar och befogenheter. Idag saknas till exempel en enhetlig definition av bilpooler vilket gör det svårt att stödja denna utveckling i lagstiftning, upphandling och parkeringsregler.

Vi välkomnar att miljöförvaltningen för första gången tagit tempen på bilpoolsmarknaden i Stockholm. Det blir tydligt att bilpooler bidrar till minskade körsträckor och effektivare fordonsanvändning. Att underlätta för stockholmarna att välja delad bil beräknas ersätta 4 – 10 privatägda fordon. Därutöver visar redovisningen att bilpooler kan minska utsläppen betydligt om bilpoolerna är konkurrenskraftiga, exempelvis gentemot parkeringskostnader. Signalen till politiken är tydlig, det finns både nytta för klimat och framkomlighet att underlätta för fler bilpooler i Stockholm. Att 35 procent av stockholmarna kan tänka sig att prova medlemskap i bilpool är mycket positivt i sammanhanget.

Ersätтарыttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i särskilt uttalande från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell m.fl. (L).

§ 19

Sammanträdestider 2018 för miljö- och hälsoskyddsnämnden

Dnr 2017-14317

Bordlagt den 17 oktober 2017 i den del som avser datum för sammanträde i september

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden fastställer datum för sammanträden 2018 enligt följande:

30 januari (verksamhetsberättelsen)
13 mars (heldag med överläggningar)
10 april (flerårsbudgeten)
15 maj (tertiär rapport 1)

12 juni

28 augusti

25 september (tertiärrapport 2)

16 oktober

20 november

11 december

- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden fastställer datum för möte med miljö- och hälsoskyddsnämndens och fastighetsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor till den 20 november 2018 i anslutning till nämndens ordinarie sammanträde.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 5 oktober 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens alternativa förslag att nämnden sammanträder den 25 september 2018.

§ 20

Övrigt

Deltagande i Klimatpaktens och Fossilfritt Sveriges konferens "Tillsammans för ett fossilfritt Stockholm" i Stockholms stadshus den 7 november 2017 kl. 12.30-17.00

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att nämnden får delta i Klimatpaktens och Fossilfritt Sveriges konferens "Tillsammans för ett fossilfritt Stockholm" i Stockholms stadshus den 7 november 2017 kl. 12.30-17.00.

§ 21

Förvaltningschefens information

Avdelningschef Monika Gerdhem informerar om reportage på SVT om båtbottnfärger.

Avdelningscheferna informerar om händelser som skett inom sina respektive verksamhetsområden.

Ordföranden Katarina Luhr (MP) informerar om sitt deltagande i klimatkonferensen COP23 i Bonn, Tyskland.

Vid protokollet

Lena Mittal